

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto Medicinos
fakulteto tarybos 2025 m. gegužės 7 d.
nutarimu Nr. (1.13 E) 150000-TPN-42

**PATOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS**

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Valstybinis kodas
Patologija	7330GX079

Aukštojo mokslo institucija (-os), padalinys (-iai)	Vykdyto kalba (-os)
Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas	Lietuvių

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
universitetinės studijos	profesinės studijos	VII

Studijų forma (-os) ir trukmė metais	Programos apimtis kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
Nuolatinė, 5 metai	324	8748	7395	1353

Studijų kryptių grupė	Pagrindinė studijų programos kryptis (šaka)
sveikatos mokslai	Medicina

Suteikiama profesinė kvalifikacija
Gydytojas patologas

Rezidentūros studijų programos komiteto vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
Prof. dr. (HP) Arvydas Laurinavičius	Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialas Valstybinis patologijos centras P. Baublio 5, Vilnius Tel.: +370 52720664 El. p. arvydas.laurinavicius@mf.vu.lt

Rezidentūros studijų programos koordinatorius	Koordinatoriaus kontaktinė informacija
Lekt. Donatas Petroška	Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialas Valstybinis patologijos centras P. Baublio 5, Vilnius Darbo tel.: +370 52477356 El. p. donatas.petroska@mf.vu.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės vertinimo centras	iki kito krypties vertinimo

Rezidentūros studijų programos tikslas
Parengti kompetentingą, iniciatyvų gydytoją specialistą – patologą, kuris gebėtų savarankiškai, tiksliai ir greitai diagnozuoti ligas bei patologines būkles, remiantis paciento audinių ir organų patologijos tyrimais, išmanytų ligų patogenezę ir klinikos-patologijos sąsajas, patologijos laboratorijose taikomas technologijas ir išmanytų patologijos tarnybos darbo organizavimo, kokybės užtikrinimo ir kaštų efektyvumo principus, gebėtų kūrybingai dirbti savarankiškai ir tarpdisciplininėje komandoje, siektų profesinio tobulėjimo visos profesinės karjeros metu ir gebėtų

perteikti žinias kitiems, domėtusi mokslo naujovėmis, gebėtų vykdyti mokslo tiriamąjį darbą, bendrauti su skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių žmonėmis..

Eil. nr.	Rezidentūros studijų programos pakopinės kompetencijos (PK)	PK kodas
1.	Gebėti paimti autopsijos audinių mėginius ir aprašyti makroskopinius bei mikroskopinius radinius bei suformuluoti mirusiojo ligas.	PK1
2.	Gebėti aprašyti makroskopinius bei mikroskopinius radinius, aprašyti patologines būkles biopsiniuose ir operaciniuose ėminiuose.	PK2
3.	Gebėti makroskopiškai, mikroskopiškai įvertinti intraoperacinius ėminius bei suformuluoti tyrimų išvadą ir ją pateikti klinikinių specialybių gydytojams.	PK3
4.	Gebėti aprašyti, diagnozuoti įvairių lokalizacijų ir technologijų citologiniuose mėginiuose rastus pakitimus, formuluoti tyrimo išvadas bei pateikti tyrimo rezultatus.	PK4
5.	Gebėti praktiškai taikyti patologijos tyrimų kokybės valdymo principus.	PK5
6.	Gebėti paruošti ir pristatyti patologijos atvejų duomenis daugiadiscipliniams svarstymams.	PK6
7.	Gebėti pasirinkti tinkamus naujai diegiamus laboratorinius metodus, instrumentus bei reagentus ir gebėti įvertinti bei interpretuoti histocheminius, imunohistocheminius ir molekulinis tyrimus.	PK7

Rezidentūros studijų programos turinys	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
Patologijos rezidentūros studijas sudaro privalomi (moduliai, kurių metu surenkama 324 kreditai per 5 metus. Pradžioje įsisavinamos paprastesnės ir dideliais kiekiais atliekamų tyrimų rūšys, vėliau išmokstama diagnozuoti sudėtingesnę patologiją bei specializuotų patologijos sričių pagrindus. Šiuo tikslu pirmaisiais metais rezidentas mokosi paimti autopsijos audinių mėginius ir aprašyti makroskopinius bei mikroskopinius radinius bei suformuluoti mirusiojo ligas, taip pat makroskopinius radinius aprašyti biopsiniuose ir operaciniuose ėminiuose; rezidentas mokosi aprašyti mikroskopinius radinius paprastesniuose histologiniuose tyrimuose (pagrindiniai dermatopatologiniuose), įsisavina patologijos technologijų principus ir kokybės reikalavimus. Antraisiais rezidentūros metais akcentuotas dėmesys plaučių, širdies, uropatologijos, mikštųjų audinių ir kaulų mikroskopinių radinių aprašymui ir išvadų formulavimui. Tretieji metai skirti gilinti endokrininių audinių, virškinamojo trakto bei kepenų histopatologijos žinioms. Taip pat numatytas teismo medicinos autopsijų ir deontologinių bylų išorinis modulis. Ketvirtaisiais metais rezidentui skirtas laikas intensyviau gilinti hematopatologijos, ginekologijos ir krūties patologijos mikroskopinės patologijos žinias. Penktaisiais metais rezidentas mokosi aprašyti, diagnozuoti įvairių lokalizacijų ir technologijų citologiniuose mėginiuose rastus pakitimus, formuluoti citologinio tyrimo išvadas. Taip pat susipažįsta su neuropatologijos, nefropatologijos nei elektroninės mikroskopijos diagnostiniais principais. Baigęs penkerius rezidentūros metus rezidentas turi turėti visas standartines patologui privalomas žinias ir įgūdžius, yra pasiruošęs laikyti baigiamąjį gydytojo patologo egzaminą.	Programa pasižymi plačiu patologijos žinių įgijimu visų organų sistemų ligų įvairovėje. Programa vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais gydytojų specialistų rengimą. Programos turinys – tai teorijos ir praktikos sinergija. Dauguma modulių vyksta Vilniaus universiteto ligoninėje Santaros klinikų filiale Valstybiniame Patologijos Centre, kur dirba patyrę patologai (dėstytojai), yra reikiama diagnostinė aparatūra, pakankamas pacientų ir tiriamųjų srautas. Vienas studijų modulis vyksta Teismo medicinos institute, kur susipažįstama su teismo ekspertizės pagrindais. Be specifinių patologijos žinių, studijų metu ugdomi lyderystės, komunikavimo, vadybos bei mokslinių tyrimų vykdymo įgūdžiai.

Reikalavimai stojantiejiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
Į patologijos rezidentūrą konkurso tvarka priimami asmenys, baigę 6 metų vientisąsias universitetines medicinos krypties studijas ir turintys medicinos magistro kvalifikacinį laipsnį ir medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją.	Lietuvos ar užsienio aukštosiose mokyklose įgytas išsilavinimas ir pasiekti studijų rezultatai, atitinkantys šios rezidentūros studijų programos tikslą ir rezultatus, įskaitomi vadovaujantis Vilniaus universiteto nustatyta tvarka.

Konkurso į rezidentūrą sąlygas ir tvarką galima rasti Vilniaus universiteto tinklalapyje: https://www.vu.lt/studijos/priemimas	
--	--

Tolesnių studijų ir mokymosi galimybės
Gydytojas rezidentas gali siekti mokslo laipsnio doktorantūroje. Gydytojo patologo profesinė kvalifikacija privalo būti palaikoma ir keliama laikantis LR SAM patvirtintos tęstinio profesinio tobulinimo studijų tvarkos.

Profesinės veiklos galimybės
Baigęs Patologijos rezidentūros studijų programą, gydytojas patologas pagal įgytą licenciją gali dirbti valstybinėse ir privačiose asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose teisę teikti medicinos paslaugas, o taip pat mokslo ir mokymo institucijose Lietuvoje bei užsienyje, dirbti pedagoginį darbą. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse.

Studijų metodai	Vertinimo strategija ir metodai
- vidinės konferencijos su atvejų aptarimais; - literatūros referavimas; - savarankiškos studijos; - stažuotės. - praktika	Studijų metu taikomi įvairūs vertinimo metodai: praktinių situacijų sprendimas, apklausos žodžiu ir raštu (testai), rezidento pildytos medicininės dokumentacijos įvertinimas. Kiekvienas ciklas (modulis) baigiamas teorinių žinių patikrinimu raštu arba žodžiu ir raštu bei praktinių užduočių vertinimu. Galutinis ciklo (modulio) vertinimas – įskaita. Studijų eigoje taip pat vertinamos rezidento pasiektos programos pakopinės kompetencijos (PK). Tam yra vertinamas numatytų minimalių techninių įgūdžių atlikimas, o kiekvieno ciklo, ugdančio atitinkamas PK, pabaigoje atliekamas kokybinis PK (techninių įgūdžių ir/ar klinikinių atvejų) pasiekimo įvertinimas. Kiekvienų studijų metų pabaigoje vertinamos gydytojo rezidento bendrosios kompetencijos, pasitelkiant 360 laipsnių vertinimo metodą. Įvykdęs visus 4.1 savarankiškumo lygmens reikalavimus, rezidentas vertinamas pakopinių kompetencijų vertinimo komisijos ir, įvykdžius visus reikalavimus, jam išduodamas pakopinės kompetencijos pažymėjimas Rezidentūros metu gydytojas rezidentas rengia mokslo tiriamąjį darbą VU Medicinos fakulteto nustatyta tvarka. Baigdami rezidentūrą, rezidentai privalo būti įvykdę šiuos reikalavimus: 1. praėję ciklus (modulius) ir gavę ciklų (modulių) įskaitas; 2. įgiję numatytas pakopines kompetencijas (atlikę minimalių techninių įgūdžių skaičių pagal numatytą savarankiškumo lygmenį ir gavę teigiamus kokybinio PK (klinikinių atvejų) atlikimo vertinimus). 3. parengę mokslo tiriamąjį darbą. Neįvykdžius nors vieno iš šių reikalavimų rezidentui baigiamojo egzamino laikyti neleidžiama. Įvykdžius nustatytus reikalavimus, laikomas baigiamasis egzaminas raštu, kuris vertinamas dešimties balų sistemoje. Galutinį baigiamojo egzamino balą sudaro: - egzamino teorinės dalies raštu įvertinimas (svoris 40 proc.); - egzamino praktinės užduoties raštu įvertinimas (svoris 35 proc.); mokslo tiriamojo darbo įvertinimas (25 proc.).

Rezidentūros studijų programos bendrosios kompetencijos	Rezidentūros studijų programos rezultatai
--	--

1.	Tarpasmeninio ir tarpdisciplininio bendravimo bei bendradarbiavimo gebėjimai	1.1.	Gebės empatiškai bendrauti bei informuoti pacientus ir (arba) jų šeimos narius apie tyrimų rezultatus, naudą bei prevenciją, atsižvelgiant į moralės ir etikos principus, individualų kontekstą bei kultūrinius aspektus.
		1.2.	Gebės efektyviai ir pagarbiai bendrauti su kolegomis, kitais sveikatos priežiūros specialistais, mokslinė bendruomene ir visuomene, aiškiai ir suprantamai jiems pateikti profesinės veiklos informaciją.
		1.3.	Gebės dirbti savarankiškai ir komandoje, sprenddamas profesinėje veikloje iškylančias problemas ir priimdamas sprendimus.
		1.4.	Žinos, gebės paaiškinti ir taikyti gydytojo patologo praktiką reglamentuojančius teisinius dokumentus ir darbo saugos principus; gebės parengti medicinos dokumentus, susijusius su pacientu.
		1.5.	Gebės teikti su rizikų valdymu susijusius pasiūlymus bei profesinėje veikloje naudoti sistemingus rizikos valdymo mechanizmus.
2.	Mokslinių tyrimų gebėjimai	2.1.	Gebės parinkti mokslinio tyrimo metodus, sudaryti veiklos, mokslinio tyrimo protokolus, dalyvauti mokslinio tyrimo procese.
		2.2.	Gebės praktikoje taikyti mokslinių tyrimų metodus, integruodamas juos su mokslinės literatūros analizės, kritinio vertinimo įgūdžiais.
		2.3.	Gebės pristatyti tyrimų rezultatus raštu ir žodžiu kolegoms bei visuomenei.
3.	Nuolatinis tobulėjimas ir profesinės veiklos organizavimo gebėjimai	3.1.	Gebės savarankiškai mokytis tolesnių studijų metu ir visą gyvenimą, gebės efektyviai taikyti edukacinius įgūdžius perduodant žinias pacientams, studentams, rezidentams, kolegoms ir visuomenei.
		3.2.	Gebės pripažinti klaidas ir laikyti jas mokymosi galimybėmis. Suprasdamas asmens, mokslo ir supančio pasaulio pastovų kitimą gebės nuolat sekti ir atnaujinti medicinos mokslo žinias.
		3.3.	Gebės efektyviai organizuoti savo bei skyriaus darbą, atlikti patologijos darbo kokybės kontrolę, kurti veiklos procedūras bei kitais būdais gerinti veiklos efektyvumą; gebės valdyti sveikatos priežiūros išteklius.
Rezidentūros studijų programos dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos rezultatai	
4.	Pagrindinės ir naujausios patologijos žinios	4.1.	Įgis bendrąsias, naujausias specialiąsias patologijos mokslo žinias. Žinos patologijos mokslinės veiklos ypatumus, ryšį su kitomis medicinos mokslo disciplinomis. Gebės kompleksiai vertinti specialybės ir tarpdisciplinines žinias.
		4.2.	Žinos ir gebės paaiškinti įvairių ligų (patologijos) atsiradimo priežastis, jų vystymąsį, jų profilaktikos priemones.
		4.3.	Išmanys įvairių patologijų klasifikacijas. Gebės kompleksiai įvertinti patologijos sunkumą, atsižvelgiant į paciento amžių, gretutines ligas ir sindromus.
		4.4.	Žinos naujausią mokslinę informaciją apie patologijos tyrimų atlikimo metodikas, standartus, reikalingus patologijų įvertinimui.

5.	Patologinio tyrimo atlikimo gebėjimai	5.1.	Gebės paimti autopsijos audinių mėginius ir aprašyti makroskopinius bei mikroskopinius radinius bei suformuluoti mirusiojo ligas.
		5.2.	Gebės aprašyti makroskopinius bei mikroskopinius radinius, aprašyti patologines būkles biopsiniuose ir operaciniuose ėminiuose.
		5.3.	Gebės makroskopiškai, mikroskopiškai įvertinti intraoperacinius ėminius bei suformuluoti tyrimų išvadą ir ją pateikti klinikinių specialybių gydytojams.
		5.4.	Gebės aprašyti, diagnozuoti įvairių lokalizacijų ir technologijų citologiniuose mėginiuose rastus pakitimus, formuluoti tyrimo išvadas bei pateikti tyrimo rezultatus.
		5.5.	Gebės pasirinkti tinkamus naujai diegiamus laboratorinius metodus, instrumentus bei reagentus ir gebės įvertinti bei interpretuoti histocheminius, imunohistocheminius ir molekulinis tyrimus.
		5.6.	Gebės konsultuoti kitus specialistus bei pacientus patologinės diagnostikos klausimais.
6.	Patologinės praktikos organizaciniai gebėjimai	6.1.	Gebės dirbti tarpdisciplininėje komandoje ir sudėtingais atvejais, nepriklausančiais patologo kompetencijai, siųsti konsultuoti patologijos atvejus atitinkamos srities ir patirties specialistams.
		6.2.	Gebės praktiškai taikyti patologijos tyrimų kokybės valdymo principus (monitoruoti ir interpretuoti darbo kokybę, įvertinti darbo tikslumo parametrus (jautrumą, specifiškumą).

PATOLOGIJOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PLANAS

Kodas	Moduliai	Kreditai	Kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Visas studento darbo krūvis
I REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
P1-1	Autopsija	12	276	48	324
P1-2	Perinatalinė ir vaikų patologija	12	276	48	324
P1-3	Virškinamojo trakto ir kasos patologija	24	552	96	648
P1-4	Patologijos tyrimų technologijos ir kokybės valdymas	18	414	72	486
II REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
P2-1	Plaučių patologija	18	414	72	486
P2-2	Širdies ir kraujagyslių ligos	12	276	48	324
P2-3	Urologinė patologija	18	414	72	486
P2-4	Minkštųjų audinių ir kaulų patologija	18	414	72	486
III REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
P3-1	Endokrininė patologija	12	276	48	324
P3-2	Dermatopatologija	30	690	120	810
P3-3	Kepenų patologija	18	414	72	486
P3-4	Teismo medicina	6	138	24	162
IV REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
P4-1	Hematologinė patologija	30	690	120	810
P4-2	Krūties patologija	18	414	72	486
P4-3	Ginekologinė patologija	18	414	72	486
V REZIDENTŪROS METAI		60	1323	297	1620
P5-1	Neuropatologija	9	207	36	243
P5-2	Citopatologija	36	828	144	972
P5-3	Nefropatologija ir elektroninė mikroskopija	12	276	48	324
P5-4	Baigiamasis egzaminas	3	12	69	81

**PATOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PAKOPINIŲ KOMPETENCIJŲ IR CIKLŲ (MODULIŲ) RYŠYS**

STUDIJŲ METAI																		
	I				II				III				IV			V		
Ciklai																		
PK	Autopsija	Perinatalinė ir vaikų patologija	Virškinamojo trakto ir kasos patologija	Patologijos tyrimų technologijos ir kokybės valdymas	Plaučių patologija	Širdies ir kraujagyslių ligos	Urologinė patologija	Minkštųjų audinių ir kaulų patologija	Endokrininė patologija	Dermatopatologija	Kepenų patologija	Teismo medicina	Hematologinė patologija	Krūties patologija	Ginekologinė patologija	Neuropatologija	Citopatologija	Nefropatologija ir elektroninė mikroskopija
PK1	1-4.1	1-4.1										1-4.1						
PK2		1-2	1-2		1-2	1-2	1-2	1-2	1-3	1-3	1-3	1-3	1-4.1	1-4.1	1-4.1	1-4.1		1-4.1
PK3			1-2		1-2		1-2		1-3			1-3	1-4.1	1-4.1	1-4.1	1-4.1		
PK4																	1-4.1	
PK5				1-2										2			2-4.1	
PK6	1-3	1-3	1-3		1-3		1-3			1-4.1			1-4.1	1-4.1	1-4.1	1-4.1		1-4.1
PK7			1	1-4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1	4.1